

Frostisen reinbeitedistrikt v/Lars Mikkel Sara
Einerveien 18
9325 BARDUFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Svar på søknad om tillatelse til skadefelling av gaupe - Frostisen reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til søknad av 15. mars 2022 fra Frostisen reinbeitedistrikt om tillatelse til skadefelling av gaupe. Søknaden ble opprinnelig sendt til Miljødirektoratet, og direktoratet oversendte søknaden til Statsforvalteren i Nordland den 18. mars siden vi har fått delegert myndighet til å behandle søknader fra reindrifta om skadefelling av gaupe i perioden 16. mars til 31. mai 2022.

Vi viser også til telefonsamtale med Lars Mikkel Sara den 18. mars hvor vi vurderte at det på det tidspunktet ikke var grunnlag for å iverksette skadefelling, men at vi ønsket å avvete situasjonen og anbefalte at dere ringte oss dersom det oppsto flere tap. Den 29. mars etterlyste dere svar på søknad om skadefelling. Vi forsøkte å ringe dere for å drøfte saken den 31. mars. Da vi ikke fikk svar sendte vi SMS hvor vi skrev at skadefelling ikke var aktuelt uten nye, ferske tap til gaupe. Den 5. april sendte dere e-post hvor dere viser til flere forhold som dere mener at gir grunnlag for å iverksette skadefelling av gaupe.

Vedtak

Statsforvalteren avslår søknad om skadefelling av gaupe i Frostisen reinbeitedistrikt.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag og kvote for betingende fellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2022 Statsforvalteren i Nordland myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil tre gauper i perioden 16. februar – 31. mai 2022. Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Det er så langt felt ei gaupe på denne kvoten.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2020/2021 ble det beregnet at det var 10 familiegrupper i fylket, jf. NINA rapport 2011 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021*. En av disse var registrert på Håfjellhalvøya innafor Frostisen reinbeitedistrikt. NINAs prognoser for antall familiegrupper før jakta i 2022 er for Nordland på 10,6 familiegrupper, med 42 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet (NINA Rapport 2011). I løpet av registrerings sesongen i vinter er det påvist spor eller bilder av familiegrupper i Narvik (nord for Rombaken), Saltdal, Hemnes, Leirfjord, Vefsn, Grane og Bindal. Det er Rovdata som beregner antall familiegrupper av gaupe før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner gjort under registrerings sesongen basert på etablerte avstandsregler. Resultatene fra vinterens registreringer blir publisert i mai/juni.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke

registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Inneværende vinter er det per 5. april registrert fire døde gauper i Nordland, hvorav tre felt på kvotejakt i Narvik (nord for Rombaken), Hamarøy og Saltdal og en på skadefelling i Bindal. Siste registrerte døde gaupe innafor Frostisen reinbeitedistrikt er ei voksen hunngaupe ble felt på skadefelling i Melkedalen i mars 2019.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 2011, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Søknaden

Frostisen reinbeitedistrikt viser til mye tap av gaupe den siste tiden og anmoder om at det iverksettes skadefelling for å minke på tapene. Dere ber også om at situasjonen må sees i sammenheng med at det er erklært beitekrise i distriktet. Dere viser til høy skadefrekvens av gaupe de siste årene, og at tap til gaupe er et vedvarende høyt problem for å kunne opprettholde normal drift, og for å kunne høyne distriktets kalveprosent. Dere viser også til dialog med småfeprodusenter i området som er bekymret for den forestående beitesesongen.

I e-post den 5. april lurer dere på hvor mange dyr som må være drept før skadefelling kan iverksettes. Dere viser til flere forhold som dere mener at gir grunnlag for å iverksette skadefelling av gaupe. Vi viser til e-posten i sin helhet.

Skadesituasjonen

På søknadstidspunktet den 15. mars var det inneværende vinter, siden 1. november 2021, meldt inn 13 kadaver av rein innenfor Frostisen reinbeitedistrikt. Seks av disse var påvist drept av gaupe, to var påvist skadet/drept av jerv, ett var påvist drept av ukjent fredet rovvilt og fire har ukjent/usikker dødsårsak. Fem av de påviste gaupetapene ble funnet i et nokså avgrenset område ved Vidrek/nord for Rånkeipen mens ett ble funnet sør for Melkedalen. Av gaupetapene ble ett funnet i slutten av januar, tre i februar og de to siste hhv. 5. og 12. mars.

Det er ikke registrert flere skader i reinbeitedistriktet etter 12. mars.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle område er vedtatt i forvaltningsplanen som byrdefordelingsområde for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområde må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurdering av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Vår myndighet til å kunne iverksette skadefelling på denne tiden av året er knyttet til at det kan oppstå tap i reindrifta. Størsteparten av de registrerte gaupetapene er i et relativt avgrenset område. Etter det vi kjenner til går store deler av distriktets rein i det området, hvor dårlige beiter (erklært beitekrise) gjør at reinen går spredt i kupert skogsterreng.

Påviste gaupeskader i vinter har skjedd over en lengre tidsperiode og det er ikke avdekket noen økende frekvens i skadeomfang som kan anses som direkte akutt. Imidlertid vurderer vi at så lenge beiteforholdene gjør at reinen går spredt i skogene i området, er det et potensiale for ytterligere tap utover vinteren. I telefonsamtale med distriktsleder den 18. mars opplyste vi at vi vurderte det ikke var grunnlag for å iverksette skadefelling på det tidspunktet, men at vi ville følge situasjonen tett og gjøre nye, raske vurderinger dersom det oppsto ytterligere tap til gaupe. Det er ikke oppdaget nye tap siden 12. mars og vi avslår derfor søknaden.

Vi ønsker fortsatt å følge situasjonen og anbefaler at dere tar kontakt med oss dersom det oppstår nye tap til gaupe.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev.

En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Sluppen

7485

TRONDHEIM

Vefsn kommune
Postboks 560
8651 Mosjøen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tillatelse til skadefelling av gaupe - Vefsn og Grane kommuner

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler med Per Anders Kappfjell og Torstein Appfjell i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt ettermiddag og kveld den 7. april 2022 om skadefelling av gaupe i Eiteråfjellet. Vi viser også til e-post fra Vefsn kommune samme dag hvor det bekreftes at kommunen kan stå ansvarlig for evt. fellingsforsøk.

Vedtak

- 1. Statsforvalteren i Nordland gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) gaupe i deler av Vefsn og Grane kommuner innenfor nærmere angitte vilkår.*
- 2. For å effektivisere fellingsforsøket, dispenserer Statsforvalteren fra viltlovens § 21 og tillater bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fellingsperiode og gjelder for inntil fire (4) snøskutere inkludert evt. snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.*

Vilkår

- Fellingstillatelsen gjelder felling av én gaupe i tidsrommet 08.04.2022 til og med 13.04.2022.
- Fellingsområdet er avgrenset til følgende område:
 - Vefsn kommune vest for Vefсна, sør for rette linjer mellom Vistfjellet (913 moh), Steinlikammen (782 moh) og Kvalfors.
 - Grane kommune vest for Vefсна og nord for rett linje mellom Kvitfjellet (1246 moh) og Svenningskardet.
- Fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske tap av rein forårsaket av gaupe.
- Rapportering:
 - Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i

- fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av bjørn og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
- b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.06.2022, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for refusjon av skadefellingsutgifter for kommuner](#).
5. Vefsn kommune er ansvarlig for fellingsforsøket og oppnevner deltagere på fellingslaget. Det skal også oppnevnes fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter. Alle som deltar på fellingslaget, må være kjent med dette vedtakets innhold. Fellingsleder er ansvarlig for å gjøre brevet kjent for fellingslaget. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.
 6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle, skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
 7. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
 8. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
 9. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
 10. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
 11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag og kvote for betingende fellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2022 Statsforvalterne i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil ti (10) gauper i perioden 16. februar – 31. mai 2022. Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Region 7 (Nordland) fikk tildelt en kvote på tre gauper. Det er så langt felt ei gaupe på denne kvoten.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2020/2021 ble det beregnet at det var 10 familiegrupper i fylket, jf. NINA rapport 2011 *Antall*

familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021. En av disse var registrert helt nord i Vefsn kommune, nord for Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. I NINAs prognoser for antall familiegrupper før jakta i 2022 er for Nordland på 10,6 familiegrupper, med 42 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet (NINA Rapport 2011). I løpet av registreringssesongen i vinter er det påvist spor eller bilder av familiegrupper i Narvik, Saltdal, Hemnes, Leirfjord, Vefsn, Grane og Bindal. Det er Rovdata som beregner antall familiegrupper av gaupe før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner gjort under registreringssesongen basert på etablerte avstandsregler. Resultatene fra vinterens registreringer blir publisert i mai/juni.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Inneværende vinter er det per 10. februar registrert fire døde gauper i Nordland, hvorav tre felt på kvotejakt i Narvik, Hamarøy og Saltdal og en på skadefelling i Bindal.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 2011, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Inneværende vinter, siden 1. november 2021, er det meldt inn 21 kadaver av rein innenfor Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Syv av disse er påvist drept av gaupe, to av jerv og to av ukjent fredet rovvilt. Fire er død på grunn av andre årsaker enn fredet rovvilt og fem har ukjent/usikker dødsårsak. Påviste rovvilttap er spredt fra Eiteråfjellet i sør til Fustvatnet i nord. Det er også påvist tap til gaupe like nord for og like sør for distriktsgrensa, tilhørende Jillen-Njaarke rbd. De fleste gaupetapene og tap til ukjent fredet rovvilt er i et relativt avgrenset område ved Eiteråfjellet, hvor siste påviste gaupetap ble undersøkt av SNO den 7. april.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurderingen av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Områdets betydning som beitemark

Påviste rovviltskader er spredt i Vefsn-dalføret, hvor store deler av distriktets rein går på vinterbeite. Det har gjennom vinteren vært vanskelige beiteforhold i disse områdene og dyrene går svært spredt og mye i skogsområder. Distriktet har flyttet noe rein til vinterbeiter lenger vest og nord, men rapporterer om problemer med å samle og flytte rein på grunn av at den går svært spredt på grunn av beiteforholdene, samt stengte flyttleier på grunn av vindkraftutbygging.

Nærliggende områder til der det er påvist tap til gaupe er vårbeite og kalvingsland, og vi legger til grunn at det blir gående mye rein i disse områdene videre utover vinteren og våren.

Skadenes omfang og utvikling

Skadesituasjonen i Vefsnaldalføret er spredt over forholdsvis store områder, noe som henger sammen med at reinen går svært spredt. Samlet sett vurderer vi at omfanget av gaupetap kan anses som vesentlig og vedvarende, men at det er vanskelig å si at kadaverfunn viser en konkret og avgrenset akuttsituasjon.

Potensialet for fremtidige skader

Med bakgrunn i omfanget av påviste tap til gaupe og fredet rowilt denne vinteren, funn av et ferskt tap til gaupe og omfanget av beitedyr i området nå og videre utover vinteren og våren, vurderer vi at det vil være potensial for fremtidige skader forårsaket av gaupe.

Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Erfaringsmessig er det vanskelig å forebygge tap av rein til gaupe der gaupe og rein oppholder seg i samme område. Statsforvalteren har drøftet muligheten for tapsforebyggende tiltak med reinbeitedistriktet. De har selv iverksatt utvidet tilsyn i området. På grunn av beiteforholdene og situasjonen i distriktet er det ikke gjennomførbart å samle og flytte reinen som går i Vefsnaldalføret til andre vinterbeiter, og vi legger også til grunn at distriktet vil bruke nærliggende kalvingsland kommende vår. Statsforvalteren anser det derfor ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rowiltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Oppsummering

Påviste tap i et relativt avgrenset område ved Eiteråfjellet gjennom vinteren og funn av ferskt tap til gaupe nå tyder på at situasjonen er vedvarende og at nye tap kan forventes å oppstå de nærmeste dagene. Statsforvalteren vurderer at det er riktig å gi tillatelse til skadefelling, og at fellingsforsøk styres mot områder med ferske tap av rein forårsaket av gaupe.

Konklusjon

Statsforvalteren vurderer at det er grunnlag for å innvilge søknad om skadefelling av en (1) gaupe innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Vi legger vekt på at det er påvist flere tap innenfor et avgrenset område. Videre vektlegger vi at fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske gaupeskader. Vefsn kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Motorferdsel og verneområder

Statsforvalteren kan ved vedtak om skadefelling av rowilt i medhold av rowiltforskriften § 9, sette til side de regler som ellers gjelder i viltloven om felling/jakt- og fangstmetoder.

Viltloven § 21 forbyr bruk av motorkjøretøy til blant annet lokalisering av vilt. Effektiv sporing i fellingsområdet er viktig for å øke sjansene for å lykkes med fellingsforsøket, og for å øke sjansene for å felle det skadegjørende individet. For å effektivisere fellingsforsøket, dispenserer Statsforvalteren fra viltlovens § 21 og tillater bruk av snøskutere for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fastsatt fellingsperiode. Dispensasjonen gjelder for inntil fire snøskutere inkludert evt. snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.

Forfølgelse og avledning av viltets oppmerksomhet med snøskuter er ikke tillatt, og det er heller ikke lov å felle vilt fra snøskuter. Våpen skal være forsvarlig nedpakket under kjøring, jf. § 22-8 i våpenforskriften.

Dersom det skal brukes motorkjøretøy i utmark, er det også nødvendig med kommunens tillatelse etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (motorferdselforskriften). Slik tillatelse kan kommunen gi i medhold av motorferdselforskriften § 6.

Vi gjør oppmerksom på at den enkelte grunneier har anledning til å nekte kjøring selv om det er innhentet dispensasjon fra kommunen og selv om Statsforvalteren har åpnet for bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor.

Lomsdal-Visten nasjonalpark, Sirijorda naturreservat, Stavasselva naturreservat og Geitklauvmyra naturreservat ligger innenfor fellingsområdet. Skadefelling innenfor nasjonalparken krever dispensasjon fra verneforskriften. Dersom fellingsleder vurderer at det er aktuelt med fellingsforsøk innenfor nasjonalparken, må søknad om dispensasjon rettes til Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Skadefelling i naturreservatene er tillatt. Bruk av snøscooter i forbindelse med skadefellinga er imidlertid ikke tillatt i noen av verneområdene uten tillatelse fra vernemyndighet. Dersom fellingsleder vurderer at det er ønskelig å bruke snøscooter innenfor disse verneområdene, må søknad om dispensasjon rettes til vernemyndighet som er Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre for alle områdene unntatt Geitklauvmyra naturreservat hvor Statsforvalteren i Nordland er vernemyndighet.

Økonomiske rammer for fellingsstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rowiltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 70 000,-**. Maksimal døgnsetts per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnsetts/timesats, skal det beregnes feriepengene og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rowiltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 000,-** til dekking av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev.

En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens naturoppsyn Nordland			
Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Torstein Appfjell	Haustrisveien 98	8680	TROFORS
Nordland politidistrikt	Postboks 1023	8001	BODØ
Lomsdal-Visten Nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ
Grane kommune	Rådhuset	8680	Trofors
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

[Mottakernavn]
[Adresse]
[Postnr] [Poststed]
[Kontakt]

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2022 - Knut Kappfjell og Ina-Theres Sparrok - Voengel Njaarke reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Betty Kappfjell den 19. april 2022 om rovviltsituasjonen under samling og flytting av rein fra vinterbeite til kalvingslandet.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 30 000,- til siidaandelene til Knut Kappfjell og Ina-Theres Sparrok. Midlene skal gå til helikoptersamling før flytting av rein fra vinterbeite i Nærøysund til kalvingslandet i perioden 19. april til og med 26. april 2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i forvaltningsplanen for rovvilt.

De to siidaandelene har den siste tiden samlet rein som har gått på vinterbeite på kysten i Nærøysund før flytting til kalvingslandet. Imidlertid ble det den 19. april oppdaget at det hadde vært gaupeaktivitet i hovedflokken, og det ble funnet ett kadaver som senere på dagen ble dokumentert tapt til gaupe. Gaupeaktiviteten har ført til at reinen nå har spredd seg i flere småflokker og over store områder, og de to siidaandelene søker derfor om midler til bruk av helikopter for å effektivisere samlingen slik at de får flytte til kalvingslandet så fort som mulig.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stedet:

- *det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,*
- *potensialet for fremtidige og vedvarende skade må være til stedet,*
- *skadesituasjonen må være akutt og pågående.»*

Som direkte tapsreduserende tiltak regnes blant annet flytting av rein til mindre rovdyrutsatte beiteområder. Vi vurderer at en god og effektiv samling kan ha de samme tapsforebyggende effektene, også der flytting mellom sesongbeiter ikke innebærer at man bruker mindre rovviltutsatte beiteområder. Ut fra skadesituasjonen og skadepotensialet i området, vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge søknaden.

Vilkår for tilskuddet

- FKT-midlene skal brukes til kostnader knyttet til helikoptersamling før flytting til kalvingslandet.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Søknad må leveres i [søknadssenteret](#) innen **10. mai 2022**.
- Det skal leveres rapport i søknadssenteret innen **1. juni 2022**. Rapporten skal inneholde en beskrivelse av hvilke områder det er flydd i, og et anslag på hvor mye rein som er samlet, samt en vurdering av omfanget av evt. strørein som blir stående igjen i området. Utgifter skal dokumenteres med faktura.
- Dersom det ikke etterregistreres søknad i søknadssenteret eller rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan også føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskudd vil bli utbetalt når det er sendt inn rapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskudd ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder derom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilaget skal oppbevares i 10 år eller iht. regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltakene kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Mattilsynet - Region Nord	Felles postmottak, Postboks 383	2381	Brumunddal
Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Nils Johan Kappfjell	Bjørhusdalsveien 94	7890	NAMSSKOGAN
Statens Naturoppsyn	Postboks 3016	8086	BODØ

Mottakerliste:

Knut Kappfjell	Majavassveien 79	8680	TROFORS
Ina-Theres Sparrok	Ole Sandstedts vei 6	7890	NAMSSKOGAN

Vefsn kommune
Postboks 560
8651 Mosjøen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Forlengelse av skadefellingstillatelse på gaupe i deler av Vefsn og Grane kommuner

Statsforvalteren viser til vårt vedtak av 7. april i år hvor vi ga tillatelse til skadefelling av gaupe i deler av Vefsn og Grane kommuner i perioden 8.-13. april. Den 13. april forlenget Statsforvalteren varigheten av fellingstillatelsen fram til og med 24. april. Tillatelsen ble formidlet per e-post til Vefsn kommune og dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev av gitt tillatelse.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland forlenger med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9, vår tillatelse av 7. april 2022 til skadefelling av én (1) gaupe i deler av Vefsn og Grane kommuner fram til og med 24. april innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av én gaupe i tidsrommet 08.04.2022 til og med 24.04.2022.
2. Fellingsområdet er avgrenset til følgende område:
 - Vefsn kommune vest for Vefsna, sør for rette linjer mellom Vistfjellet (913 moh), Steinlikammen (782 moh) og Kvalfors.
 - Vefsn kommune mellom Vefsna og E6 fra kommunegrense mot Grane til Mosjøen.
 - Grane kommune vest for Vefsna og nord for rett linje mellom Kvitfjellet (1246 moh) og Svenningskardet.
3. Fellingforsøket skal rettes mot områder med ferske tap av rein forårsaket av gaupe.

For øvrig gjelder vilkår som ble gitt i vårt vedtak av 7. april.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag og kvote for betingende fellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges

forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2022 Statsforvalterne i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil ti (10) gauper i perioden 16. februar – 31. mai 2022. Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Region 7 (Nordland) fikk tildelt en kvote på tre gauper. Det er så langt felt ei gaupe på denne kvoten.

Statsforvalterens vurdering

For våre vurderinger av gaupebestanden i Nordland og miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, viser vi til beskrivelser i vårt vedtak av 7. april. Vi vurderer at disse vurderingene er uforandret.

Bakgrunnen for å forlenge fellingstillatelsen er utviklingen i skadesituasjonen i områdene rundt Eiterådalen, hvor det i perioden 10.-13. april er funnet fire påviste tap til gaupe. Vi vurderer at det ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å videreføre fellingsforsøket på gaupe i området. For nærmere vurderinger av situasjonen i området, samt forholdet til bruk av snøscooter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe og skadefelling innenfor verneområder, viser vi til vårt vedtak av 7. april 2022.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev.

En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Torstein Appfjell	Haustrisveien 98	8680	TROFORS
Nordland politidistrikt	Postboks 1023	8001	BODØ
Roviltnemnda i region 7	e-post		
Statens naturoppsyn Nordland	e-post		
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Lomsdal-Visten Nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ
Mattilsynet - Region Nord	Felles postmottak, Postboks 383	2381	Brumunddal
Grane kommune	Rådhuset	8680	Trofors

Byrkije reinbeitedistrikt v/ Tor Enok Larsen
Austfiplingsdalsveien 490
8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2022 - Byrkije reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til søknad den 22. april 2022 fra Byrkije reinbeitedistrikt om akutte tapsforebyggende tiltak. Vi viser også til telefonsamtale med Tor Enok Larsen den 21. april.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Byrkije reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til å dekke lønn til innleid mannskap i på seinvinterbeiter i perioden 23. april til 4. mai 2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Distriktet melder om aktivitet av jerv i seinvinterbeiter mellom Skardmodalen og Susendalen i Hattfjelldal. I følge Rovbase 3.0 er det registrert fem kadaver i området i vinter. Tre er påvist drept av jerv, hvorav de to siste 12. og 20. april. SNO har registret betydelig med aktivitet av jerv i området i vinter og følger opp et område med mistanke om yngling.

Distriktet søker om tilskudd for å leie inn ekstra gjeter i området for både å avdekke og forebygge ytterligere tap. Det går mye rein i området nå, og de ønsker å holde den der enda noen dager før flytting til kalvingsland.

Roviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som blant annet kan brukes til intensiv gjeting som forebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. Ut fra påviste registrerte tap og jerveaktivitet i området, vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge søknaden.

Vilkår for tilskuddet

- FKT-midlene skal brukes til tilsyn ut over det reieneier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver, og skal derfor brukes til å leie inn ekstra gjeter/ekstra mannskap.

- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Det skal leveres rapport i søknadssenteret innen 1. august 2022. Rapporten skal inneholde logg fra innleid gjeter og utgifter skal dokumenteres med faktura fra gjeter (forutsetter at gjeter har eget org.nr. og fakturerer deg for oppdraget), eller ved lønnsutbetaling.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor gjeldende relevant regelverk.

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Du/dere må oppbevare bilagene til regnskapet for tiltaket i tråd med bokføringslovens generelle regler om bilag.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Statsforvalteren og/eller Riksrevisjonen kan kontrollere om tilskuddet er brukt i tråd med betingelsene for å få tilskudd og vilkårene knyttet til tilskuddet.

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Frostisen reinbeitedistrikt
v/ Lars Mikkel Sara
Einerveien 18
9325 BARDUFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2022 - Frostisen reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Lars Mikkel Sara i Frostisen reinbeitedistrikt den 22. april 2022 om rovviltsituasjonen i distriktet, skadefelling av gaupe og muligheten for tapsforebyggende tiltak.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 50 000,- til Frostisen reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til bruk av helikopter i forbindelse med samling og flytting av rein fra Vidrekfjellet mot kalvingslandet i perioden 22. april til og med 8. mai 2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i forvaltningsplanen for rovvilt.

Totalt er det siden 1. november i fjor, registrert 19 innmeldte skader på rein i distriktet per 25. april. Ti er påvist drept av gaupe, tre av jerv og én av ukjent fredet rovvilt. Resterende fem har ukjent/usikker dødsårsak. De klart fleste tapene til gaupe er funnet i området ved Vidrek, hvor distriktet har hatt store deler av flokken på vinterbeite.

I vårt brev av 7. april 2022 med avslag på søknad om skadefelling av gaupe, skrev vi blant annet. «*Størsteparten av de registrerte gaupetapene er i et relativt avgrenset område. Etter det vi kjenner til går store deler av distriktets rein i det området, hvor dårlige beiter (erklært beitekriser) gjør at reinen går spredt i kupert skogsterreng. Påviste gaupeskader i vinter har skjedd over en lengre tidsperiode og det er ikke avdekket noen økende frekvens i skadeomfang som kan anses som direkte akutt. Imidlertid vurderer vi at så lenge beiteforholdene gjør at reinen går spredt i skogene i området, er det et potensiale for ytterligere tap utover vinteren. I telefonsamtale med distriktsleder den 18. mars opplyste vi at vi vurderte det ikke var grunnlag for å iverksette skadefelling på det tidspunktet, men at vi ville følge situasjonen tett og gjøre nye, raske vurderinger dersom det oppsto ytterligere tap til gaupe. Det er ikke oppdaget nye tap siden 12. mars og vi avslår derfor søknaden.*»

I telefonsamtale med distriktsleder den 22. april drøftet vi situasjonen og aktuelle tiltak. En del rein har begynt å trekke sørover og vestover fra Vidrekfjellet, og distriktet vurderer at det er ønskelig å få samlet og flyttet resterende rein fra dette området, i retning kalvingslandet lenger sørvest. Etter uttak av to jerv på Håfjellhalvøya håper de på mindre jerveaktivitet i kalvingslandet vest for E6. Vi vurderer at bruk av FKT-midler til en effektiv samling og flytting, med minst mulig gjenværende strørein, kan være et godt tapsforebyggende tiltak for å redusere ytterligere rovvilttap i området. Skadesituasjonen i vinter har vist at rein som går på Vidrekfjellet har vært vedvarende utsatt for tap til gaupe.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreduserende effekt står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreduserende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stedet:

- *det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,*
- *potensialet for fremtidige og vedvarende skade må være til stedet,*
- *skadesituasjonen må være akutt og pågående.»*

Som direkte tapsreduserende tiltak regnes blant annet flytting av rein til mindre rovdyrutsatte beiteområder. Vi vurderer at en god og effektiv samling kan ha de samme tapsforebyggende effektene, også der flytting mellom sesongbeiter ikke innebærer at man bruker mindre rovviltutsatte beiteområder. Ut fra skadesituasjonen og skadepotensialet i området, vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til bruk av helikopter for samling og flytting av rein fra Vidrekfjellet.

Vilkår for tilskuddet

- FKT-midlene skal brukes til kostnader knyttet til bruk av helikopter for samling og flytting av rein fra Vidrekfjellet.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Søknad må etterregistreres i [søknadssenteret](#) **innen 10. mai 2022**.
- Det skal leveres rapport i søknadssenteret **innen 1. august 2022**. Rapporten skal inneholde en beskrivelse av hvilke områder det er flydd i, og et anslag på hvor mye rein som er samlet, samt en vurdering av omfanget av evt. strørein som blir stående igjen i området. Utgifter skal dokumenteres med faktura.
- Dersom det ikke etterregistreres søknad i søknadssenteret eller rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan også føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskudd vil bli utbetalt når det er sendt inn rapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA. Tilskudd skal utbetales til distriktets konto knyttet til distriktets organisasjonsnummer.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskudd ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder derom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilaget skal oppbevares i 10 år eller iht. regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltakene kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vefsn kommune
Postboks 560
8651 Mosjøen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tillatelse til skadefelling av gaupe - Vefsn og Grane kommuner

Statsforvalteren viser til våre vedtak av 7. april og 21. april 2022 med vedtak om skadefelling av gaupe i deler av Vefsn og Grane kommuner. Siste fellingsperiode gikk ut 24. april, uten at det var felt gaupe.

Vedtak

- Statsforvalteren i Nordland gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) gaupe i deler av Vefsn og Grane kommuner innenfor nærmere angitte vilkår.*
- For å effektivisere fellingsforsøket, dispenserer Statsforvalteren fra viltlovens § 21 og tillater bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fellingsperiode og gjelder for inntil fire (4) snøskutere inkludert evt. snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.*

Vilkår

- Fellingstillatelsen gjelder felling av én gaupe i tidsrommet 26. april 2022 til og med 8. mai 2022.
- Fellingsområdet er avgrenset til følgende område:
 - Vefsn kommune vest for Vefsna, sør for rette linjer mellom Vistfjellet (913 moh), Steinlikammen (782 moh) og Kvalfors.
 - Vefsn kommune mellom Vefsna og E6 fra kommunegrense mot Grane til Mosjøen.
 - Grane kommune vest for Vefsna og nord for rett linje mellom Kvittfjellet (1246 moh) og Svenningskardet.
- Fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske tap av rein forårsaket av gaupe.
- Rapportering:
 - Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i

- fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av bjørn og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
- b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.06.2022, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for refusjon av skadefellingsutgifter for kommuner](#).
5. Vefsn kommune er ansvarlig for fellingsforsøket og oppnevner deltagere på fellingslaget. Det skal også oppnevnes fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter. Alle som deltar på fellingslaget, må være kjent med dette vedtakets innhold. Fellingsleder er ansvarlig for å gjøre brevet kjent for fellingslaget. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.
 6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle, skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
 7. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
 8. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
 9. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
 10. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
 11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag og kvote for betingende fellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2022 Statsforvalterne i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil ti (10) gauper i perioden 16. februar – 31. mai 2022. Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Region 7 (Nordland) fikk tildelt en kvote på tre gauper. Det er så langt felt ei gaupe på denne kvoten.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarett på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2020/2021 ble det beregnet at det var 10 familiegrupper i fylket, jf. NINA rapport 2011 *Antall*

familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021. En av disse var registrert helt nord i Vefsn kommune, nord for Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. I NINAs prognoser for antall familiegrupper før jakta i 2022 er for Nordland på 10,6 familiegrupper, med 42 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet (NINA Rapport 2011). I løpet av registreringssesongen i vinter er det påvist spor eller bilder av familiegrupper i Narvik, Saltdal, Hemnes, Leirfjord, Vefsn, Grane og Bindal. Det er Rovdata som beregner antall familiegrupper av gaupe før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner gjort under registreringssesongen basert på etablerte avstandsregler. Resultatene fra vinterens registreringer blir publisert i mai/juni.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Inneværende vinter er det per 10. februar registrert fire døde gauper i Nordland, hvorav tre felt på kvotejakt i Narvik, Hamarøy og Saltdal og en på skadefelling i Bindal.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 2011, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Inneværende vinter, siden 1. november 2021, er det meldt inn 26 kadaver av rein innenfor Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. 11 av disse er påvist drept av gaupe, to av jerv og to av ukjent fredet rovvilt. Fem er død på grunn av andre årsaker enn fredet rovvilt og seks har ukjent/usikker dødsårsak. Påviste rovvilttap er spredt fra Homfjellet i sør til Fustvatnet i nord. Det er også påvist tap til gaupe like nord for og like sør for distriktsgrensa, tilhørende Jillen-Njaarke rbd. De fleste gaupetapene og tap til ukjent fredet rovvilt er i områdene ved Eiteråfjellet og Holmfjellet, hvor de siste fire skadene ble funnet i perioden 10.-13. april. Videre er det den 19. april funnet en storfekalv påvist drept av gaupe ved Laksforsmoen.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurderingen av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Vefsn kommunes kommunale skadefellingslag har gjennomført forsøk på skadefelling i området siden 8. april. De har hatt krevende sporforhold med mye nattefrost og har ikke lyktes med felling. Fellingslaget observerte gaupe i skadeområdet i forbindelse med fellingsforsøk den 23. april, uten at de fikk mulighet for felling. Nå er det meldt nysnø og dermed bedre sporforhold.

Områdets betydning som beitemark

Påviste rovviltskader er spredt i Vefsnaldalføret, hvor store deler av distriktets rein går på vinterbeite. Det har gjennom vinteren vært vanskelige beiteforhold i disse områdene og dyrene går svært spredt og mye i skogsområder. Distriktet har flyttet noe rein til vinterbeiter lenger vest og nord, men rapporterer om problemer med å samle og flytte rein på grunn av at den går svært spredt på grunn av beiteforholdene, samt stengte flyttleier på grunn av vindkraftutbygging.

Nærliggende områder ved Holmfjellet/Eiteråfjellet er vårbeite og kalvingsland, og vi legger til grunn at det blir gående mye rein i disse områdene videre utover våren.

Skadenes omfang og utvikling

Skadesituasjonen i Vefsnaldalføret er spredt over forholdsvis store områder, noe som henger sammen med at reinen går svært spredt. Samlet sett vurderer vi at omfanget av gaupetap kan anses som vesentlig og vedvarende. Det er ikke påvist nye tap til gaupe siden 13. april. SNO skal undersøke et kadaver i ettermiddag, men dette er mye utspist og vi vurderer at det ikke er riktig å vente på svar fra denne undersøkelsen.

Potensialet for fremtidige skader

Med bakgrunn i omfanget av påviste tap til gaupe og fredet rovvilt denne vinteren, skadefellingslagets observasjoner av gaupespor gjennom fellingsperioden og synsobservasjon av gaupe den 23. april, gjør sammen med omfanget av beitedyr i området nå og videre utover våren, at vi mener det vil være potensial for fremtidige skader forårsaket av gaupe.

Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Erfaringsmessig er det vanskelig å forebygge tap av rein til gaupe der gaupe og rein oppholder seg i samme område. Statsforvalteren har drøftet muligheten for tapsforebyggende tiltak med reinbeitedistriktet. De har selv iverksatt utvidet tilsyn i området. På grunn av beiteforholdene og situasjonen i distriktet er det ikke gjennomførbart å samle og flytte reinen som går i Vefsnaldalføret til andre vinter- og vårbeiter, og vi legger også til grunn at distriktet vil bruke nærliggende kalvingsland denne våren. Statsforvalteren anser det derfor ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Oppsummering

Omfanget av påviste gaupetap ved Eiteråfjellet og Holmfjellet, nylig observasjon av gaupe i dette området og mengden rein i området utover våren, gjør at vi vurderer det er grunnlag for å videreføre fellingsforsøk på gaupe. Vi legger også vekt på at det nå ventes gode sporforhold i området.

Konklusjon

Statsforvalteren vurderer at det er grunnlag for å innvilge søknad om skadefelling av en (1) gaupe innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Vi legger vekt på at det er påvist flere tap innenfor et avgrenset område. Videre vektlegger vi at fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske gaupeskader. Vefsn kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Bruk av hund

Hund kan være et nyttig hjelpemiddel både under fellingsforsøket og i forbindelse med evt. ettersøk.

Dersom fellingslaget vurderer å bruke løs hund under fellingsforsøket må unntak fra sikringsreglene i hundeloven gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Statsforvalteren viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

I ordinær båndtvangstid er det ikke tillatt å bruke løs, på drevet halsende hund ved felling av gaupe, jf. forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 22. Evt. søknad om dispensasjon for bruk av løs, på drevet halsende hunder under fellingsforsøket må rettes til Miljødirektoratet, jf. forskriftens § 39.

Motorferdsel og verneområder

Statsforvalteren kan ved vedtak om skadefelling av rovvilt i medhold av rovviltforskriften § 9, sette til side de regler som ellers gjelder i viltloven om felling/jakt- og fangstmetoder.

Viltloven § 21 forbyr bruk av motorkjøretøy til blant annet lokalisering av vilt. Effektiv sporing i fellingsområdet er viktig for å øke sjansene for å lykkes med fellingsforsøket, og for å øke sjansene for å felle det skadegjørende individet. For å effektivisere fellingsforsøket, dispenserer Statsforvalteren fra viltlovens § 21 og tillater bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fastsatt fellingsperiode. Dispensasjonen gjelder for inntil fire snøskutere inkludert evt. snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.

Forfølgelse og avledning av viltets oppmerksomhet med snøskuter er ikke tillatt, og det er heller ikke lov å felle vilt fra snøskuter. Våpen skal være forsvarlig nedpakket under kjøring, jf. § 22-8 i våpenforskriften.

Dersom det skal brukes motorkjøretøy i utmark, er det også nødvendig med kommunens tillatelse etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (motorferdsselforskriften). Slik tillatelse kan kommunen gi i medhold av motorferdsselforskriften § 6.

Vi gjør oppmerksom på at den enkelte grunneier har anledning til å nekte kjøring selv om det er innhentet dispensasjon fra kommunen og selv om Statsforvalteren har åpnet for bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor.

Lomsdal-Visten nasjonalpark, Sirijorda naturreservat, Stavasselva naturreservat og Geitklauvmyra naturreservat ligger innenfor fellingsområdet. Skadefelling innenfor nasjonalparken krever dispensasjon fra verneforskriften. Dersom fellingsleder vurderer at det er aktuelt med fellingsforsøk innenfor nasjonalparken, må søknad om dispensasjon rettes til Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Skadefelling i naturreservatene er tillatt. Bruk av snøscooter i forbindelse med skadefellinga er imidlertid ikke tillatt i noen av verneområdene uten tillatelse fra vernemyndighet. Dersom fellingsleder vurderer at det er ønskelig å bruke snøscooter innenfor disse verneområdene, må søknad om dispensasjon rettes til vernemyndighet som er Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre for alle områdene unntatt Geitklauvmyra naturreservat hvor Statsforvalteren i Nordland er vernemyndighet.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det

er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

I vårt vedtak av 7. april 2022 ble det fastsatt en ramme for utbetaling av godtgjøring på inntil kr 70 000,-. Denne rammen økes med kr 30 000,-, til en sum på kr 100 000,-. Maksimal døgnrats per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnrats/timesats, skal det beregnes feriepenger og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre ble det fastsatt en ramme på inntil kr 30 000,- til dekking av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc. Denne rammen økes ikke.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekking av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev.

En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Grane kommune	Rådhuset	8680	Trofors
Roviltnemnda i region 7	e-post		
Statens naturoppsyn Nordland	e-post		
Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Torstein Appfjell	Haustréisveien 98	8680	TROFORS
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Lomsdal-Visten Nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ
Nordland politidistrikt	Postboks 1023	8001	BODØ

Berit Kristine Hætta
Konvallveien 10
8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2022 - Berit Kristine Hætta - Jillen Njaarke reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Berit Kristine Hætta den 29. april 2022 vedrørende rovviltsituasjon i kalvingsområdet.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Berit Kristine Hætta i Jillen Njaarke reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til å dekke direkte utgifter og lønn til innleid mannskap i forbindelse med intensiv gjeting i beiteområde i perioden 29. april til 8. mai 2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Hætta søker om akuttmidler for å intensivere gjeting av rein på grunn av bjørneaktivitet i kalvingsområdet. Det opplyses om at hovedflokken har vært samlet og rolig, før den de siste 2-3 dagene har spredd seg over store områder og dette har resultert i at situasjonen nå er svært uoversiktlig. Ved oppdagelse av uro i flokken startet reineier med gjeting og det ble funnet et reinkadaver den 29. april som senere ble dokumentert tapt til bjørn. Hætta søker derfor om tilskudd til å leie inn ekstra gjeter i område både for å avdekke tap og å forebygge ytterligere tap.

Rovviltneemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som blant annet kan brukes til å intensiv gjeting i en akutt tapssituasjon. Ut fra bjørneaktivitet og påvist tap, vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge søknaden.

Vilkår

- FKT-midlene skal brukes til tilsyn ut over det reineier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver. Tilskuddet derfor brukes til å dekke direkte kostander knyttet til evt. merarbeid som reineier selv gjør eller til å leie inn ekstra gjeter/mannskap.

- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningen for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Søknad må leveres i søknadssenteret innen 23. mai 2022.
- Det skal leveres rapport i søknadssenteret innen 1. juli 2022. Rapporten skal inneholde logg fra innleid gjeter og utgifter skal dokumenteres med faktura fra gjeter (forutsetter at gjeter har eget org.nr. og fakturer for arbeidet) eller ved lønnsutbetaling.
- Dersom det ikke etterregistreres søknad i søknadssenteret innen fristen eller rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan også føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskudd vil bli utbetalt når det er sendt inn rapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskudd ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder derom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilaget skal oppbevares i 10 år eller iht. regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltakene kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Torstein
Appfjell

Mattilsynet - Region Nord

Statens Naturoppsyn

Haustrisveien 98

Felles postmottak, Postboks
383

Postboks 3016

8680 TROFORS

2381 Brumunddal

8086 BODØ

CAMILLA IREN BRÅTEN
Susendalsveien 3890
8696 HATTFJELLDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2022 - Camilla Iren Bråten - Hattfjelldal

Statsforvalteren viser til SMS-kontakt og telefonsamtale med Kim André Schei den 16. og 18. mai 2022 og til søknad mottatt den 17. mai fra Camilla Iren Bråten om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn på grunn av tap av lam til kongeørn.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 10 000,- til kortvarig intensivt tilsyn i besetningen til Camilla Iren Bråten i Hattfjelldal kommune for perioden 17. mai til 31. mai 2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Den 15. mai ble det påvist ett lam drept av kongeørn i deres besetning. Dere har videre opplyst at det dere daglig ser kongeørn som flyr over besetninga og dere søker om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn for å forebygge ytterligere tap til kongeørn. Besetningen med villsau går på innmark i nærheten av gården.

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt. Statsforvalteren kan gi tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn som utføres kveld, natt og morgen når det er oppdaget akutte rovdyrskader, jf. FKT-forskriften § 5, andre ledd bokstav b).

Med bakgrunn i påvist tap av lam til kongeørn i besetningen og påviste tap av reinkalv til kongeørn i nærliggende område, samt observasjoner av kongeørn over besetninga, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler for å intensivere tilsynet. Erfaringsmessig kan lam være spesielt utsatt for tap til kongeørn tidlig på våren. Vi vurderer at økt tilstedeværelse, særlig på nattmorgenen, kan bidra til å forebygge tap til kongeørn.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.

- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. august 2022. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens naturoppsyn Nordland

Hattfjelldal kommune

Mattilsynet - Region Nord

O.T. Olsens vei 3 A

Felles postmottak, Postboks 383

8690

Hattfjelldal

2381

Brumunddal